

Ecologische quickscan

Parallelweg 13 te Twello

in het kader van sloop schuren en
nieuwbouw woning

Titel	Ecologische quickscan in het kader van sloop schuren en nieuwbouw woning
Betreft	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie	Parallelweg 13 te Twello
Uitvoering	Ruimte voor Advies Deventerstraat 179 8171 NS Vaassen
Contactpersoon	R. Harleman, natuur- en landschapsdeskundige r.harleman@ruimtevooradvies - 06 51 61 35 92
Rapportage	S. Boucherie
Opdrachtgever	De heer M. Bosch - 06 51 08 24 93
Contactpersoon	Fokko Agteres - Advies in Ruimtelijke Ordening info@fokkoagteres.nl - 06 47 00 62 90
Datum	10 maart 2023
Status	Definitief

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1.1 Aanleiding en doel	
1.2 Beschrijving locatie en ingreep	
1.3 Opzet onderzoek	
1.4 Kwaliteitsborging	
RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA	9
2.1 Vaatplanten	
2.2 Broedvogels	
2.3 Vleermuizen	
2.5 Overige soorten	
2.6 Algemeen	
GEBIEDSBESCHERMING	17
3.1 Natura 2000	
3.2 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)	
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
4.1 Overzicht van de bevindingen	
4.2 Aanbevelingen	
BIJLAGE A - WETTELIJK KADER	25
Inleiding	
Gebiedsbescherming	
Soortenbescherming	
Rode lijsten	

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de heer M. Bosch voerde Ruimte voor Advies een ecologische quickscan uit aan de Parallelweg 13 te Twello (gemeente Voorst). De initiatienemer is voornemens om op de locatie de schuur met aanbouw te slopen en een nieuwe woning te bouwen. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdeel 'soortenbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het plangebied bestaat uit een perceel met een schuur met aanbouw, een aangelegde tuin met vijver en (half)verharding. Het perceel is gelegen aan de Parallelweg 13 in de bebouwde kom van Twello, aan de noordkant van het dorp. Het perceel is in gebruik als tuin met daarin algemene tuinplanten en enkele kleine en grotere bomen. Aan de rand van de vijver staan algemene oeverplanten. De schuur en de aanbouwen zijn opgetrokken uit hout met enkele gemetselde muurtjes. De daken bestaan uit stalen golfplaten. Het pand is niet geïsoleerd (zie afbeelding 1.1 t/m 1.4). Het perceel ligt aan de zuid- en oost zijde langs respectievelijk de spoorlijn en de Fliert. Aan deze zijdes neemt de gemeente Voorst een aantal meters af voor de realisatie van een fietspad langs de spoorlijn en de buffer langs de Fliert. Deze strook is buiten beschouwing gelaten tijdens het onderzoek (zie afbeelding 1.5 en 1.6). Aan de westzijde ligt een aangrenzend woonperceel en aan de noordzijde een agrarisch perceel met weides. De Parallelweg loopt dood ter hoogte van het plangebied.

De voorgenomen ingrepen zijn als volgt:

- Sloop schuur met aanbouwen
- Bouwrijp maken perceel
- Realiseren nieuwbouw
- Herinrichten terrein

De ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

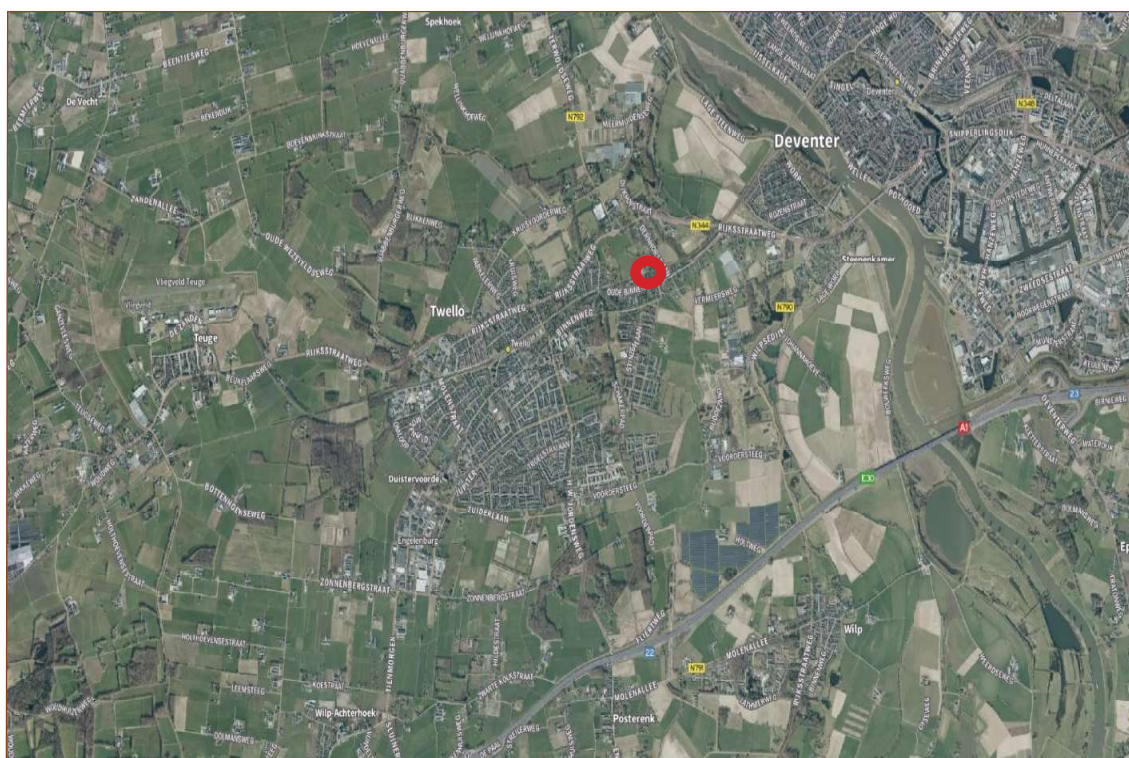
De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 17 februari 2023 bezocht door S. Boucherie, ecologe bij Natuurlijk Doen Projecten. Tijdens dit onderzoek is de locatie van de ingreep, inclusief de daaromheen liggende gronden, verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van marterachtigen, jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van Huismus, uilen, roofvogels en vleermuizen en de geschiktheid van het gebied als foerageergebied voor verschillende soorten.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente, provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1 - Luchtfoto plangebied, met het rode kader wordt globaal het onderzoeksgebied weergegeven. Bron ondergrond: pdok (geraadpleegd: februari 2023)

Afb. 1.2 - Globale ligging onderzoeksgebied Parallelweg 13 te Twello (rode cirkel). Bron ondergrond: pdok (geraadpleegd: februari 2023)

Afb. 1.3 - Overzicht plangebied met toegangspad en tuin. Opnamedatum: 17 februari 2023)

Afb. 1.4 - De te slopen schuur met aanbouw. Op de achtergrond zijn de aanliggende weides zichtbaar. Opnamedatum: 17 februari 2023

Afb. 1.5 en 1.6 - De singel langs de Fliert (links) en de strook langs de spoorlijn die overgaan naar gemeenteground.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

Een quickscan 'soortbescherming' bestaat uit een verkennende inventarisatie naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten en de beoordeling of er van het voornemen een (in)direct effect op deze soorten uitgaat. Is er sprake van (een mogelijke) aanwezigheid van een beschermde soort, dan is een vervolgonderzoek nodig.

2.1 Vaatplanten

Het onderzoeksgebied bestaat uit een aangelegde tuin met grasveld en vele verschillende, algemene tuinplanten, heesters en bomen. Tevens is er een grondwatergevoede vijver aanwezig met oeverbeplanting (zie afbeelding 2.1 en 2.2). Beschermde soorten zijn niet waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Ook zijn geen waarnemingen bekend in de NDFF van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. De veldverkenning geeft geen aanwijzing dat dit wel het geval zou zijn. Geschikt biotoop voor dergelijke soorten ontbreekt rondom de schuur en in de tuin.

Het onderzoeksgebied leent zich niet voor bijzondere vegetaties. Door het huidige beheer, de voedselrijkdom en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uit te sluiten binnen het plangebied. Door achterstallig onderhoud treedt een spontane vestiging van wilde soorten op; dit zijn echter de algemene tuinkruiden en grassen, als Paardenbloem, Smalle weegbree, Canadese fijnstraal en Straatgras.

Effect

Binnen het plangebied komen geen beschermde vaatplanten voor en deze worden ook niet verwacht. Een negatief effect op beschermde plantensoorten is uitgesloten.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van Huismus in struiken en onder dakpannen.

Het plangebied is uitgebreid onderzocht op de (mogelijke) aanwezigheid van vogels met vaste, jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen. In de data van NDFF is geen vermelding van Huismus in de directe omgeving. Voor Huismus geldt dat de verkenning is het veld nader uitsluitend moet geven of het plangebied een geschikt biotoop is en/of geschikte verblijfplaatsen biedt. Huismus komt vaak voor in tuinen en broedt onder andere in de holle ruimtes onder dakpannen, die ze kunnen bereiken via de dakgoten. Tijdens het veldbezoek is geen Huismus waargenomen op de planlocatie. De schuur is door de afwezigheid van geschikte ruimtes onder de dakbedekking ongeschikt als verblijfplaats voor Huismus, hiervoor zijn in de omgeving geschiktere plekken. Als

foerageergebied is het plangebied wel geschikt, maar in de toekomstige situatie in dit eveneens het geval (zie afbeelding 2.3 en 2.4).

Tijdens het veldonderzoek zijn er geen horsten, roekenkolonies of geschikte (oude) kraaiennesten aangetroffen in het plangebied en nabije omgeving. Tevens zijn er ook geen sporen, als braakballen en voedselresten, aangetroffen van roofvogels. Van roofvogels, zoals Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk, zijn in of nabij het plangebied waarnemingen bekend uit het NDFF. Ze kunnen het gebied als jachtgebied gebruiken. Dit blijft na de ingreep echter eveneens het geval. Dit geldt ook voor Bosuil en Steenuil. Verblijfslocaties zijn uitgesloten voor uilen door het ontbreken van toegang tot de schuur en aanbouw. Ook zijn geen sporen aangetroffen waaruit de aanwezigheid kan worden afgeleid. Uit NDFF-data blijkt geen aanwezigheid van Gierzwaluw in de omgeving van het plangebied. Nestlocaties in de schuur is uitgesloten door het ontbreken van geschikte plekken.

Naast de soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4 komen er ook broedvogels van categorie 5 in de omgeving voor. De data van NDFF vermeldt onder andere Boerenzwaluw, Ekster, Koolmees, Pimpelmees en Zwarte kraai nabij het plangebied. Van de soorten die zijn opgenomen in categorie 5 op de lijst met jaarrond beschermde nesten is het nest alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende ecologische redenen of omstandigheden dit rechtvaardigen. Dit betekent in de praktijk vooral wanneer er weinig tot geen alternatieven in de omgeving zijn en/of wanneer het een relatief groot deel van de populatie betreft. In dit geval zijn er volop alternatieven in de omgeving beschikbaar waardoor de staat van instandhouding met zekerheid niet in het geding komt en de eventuele nesten van deze soorten niet jaarrond beschermd zijn. Van deze soorten is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent en vrijwillig verlaten hebben. Van Boerenzwaluw zijn geen (oude) nesten in de schuren.

Overige broedvogels

De opgaande begroeiing op en rondom het terrein is geschikt voor algemene broedvogels zoals Merel, Roodborst, Winterkoning en Houtduif. Tijdens het broedseizoen is er een aanzienlijke kans op broedgevallen van deze soorten in de opgaande begroeiing in en rond het plangebied (zie afbeelding 2.5). Werkzaamheden tijdens de broedperiode van de te verwachte soorten kunnen leiden tot sterk negatieve effecten op broedende vogels. Het verstoren of vernielen van bezette nesten is een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.1 lid 2 (opzettelijk vernielen, beschadigen of weghalen van nesten of rustplaatsen) en lid 4 (opzettelijk verstoren) en dient altijd voorkomen te worden. Negatieve effecten op deze broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden binnen de invloedssfeer van nestplaatsen te starten buiten het broedseizoen. Tijdens het broedseizoen kunnen de werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat kort voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ecologische deskundige een broedvogelcheck heeft uitgevoerd en heeft bepaald dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen broedgevallen aanwezig zijn.

Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart – half augustus gehanteerd, omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is. Van de te verwachten broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent en vrijwillig verlaten hebben. Worden

toch bezette nesten aangetroffen dan dienen werkzaamheden met een mogelijk negatief effect te worden uitgesteld totdat de ouders klaar zijn met broeden en de jongen zelfstandig het nest definitief hebben verlaten.

Effect

De planlocatie is niet geschikt of in gebruik als nestlocatie voor soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van Huismus, Gierzwaluw, Roek, uilen en roofvogels in het plangebied is uitgesloten. Als foerageergebied blijft het na de ingreep beschikbaar. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Een negatief effect kan optreden voor vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen categorie 5 en algemene broedvogels wanneer de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Nesten kunnen worden vernield of dusdanig verstoord dat broedvogels hun nest definitief verlaten, dit leidt tot een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Het is noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (in de periode half maart - half augustus) of om vlak voor de werkzaamheden een broedvogelcheck uit te laten voeren door een ecologisch deskundige (volgens definitie van de RVO) om aan te tonen dat broedgevallen niet aanwezig zijn binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied, zijn beschermd.

In de omgeving van het plangebied wordt met name Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger verwacht. Deze soorten worden in de NDFF-data in de nabije omgeving van het plangebied genoemd. Overige soorten, als Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis, worden op grotere afstand gemeld. Ook de Gewone grootoorvleermuis komt in het gebied voor en kan worden verwacht in het plangebied. De verkenning in het veld moet uitwijzen of het plangebied mogelijk geschikte holten of sporen van een verblijfplaats vertoont. Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger zijn met name gebonden aan gebouwen; de andere soorten komen ook of voornamelijk in holtes in bomen voor.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast zijn er vleermuissoorten die hoofdzakelijk in bomen verblijven. Holten, scheuren en ruimtes achter losse stukken bast vormen bijvoorbeeld geschikte verblijfplaatsen. Er zijn ook soorten die zowel in bomen als in gebouwen worden aangetroffen.

Tijdens het locatiebezoek zijn de schuur en de verschillende aangebouwde delen geïnspecteerd op aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen. De gebouwen bieden (mogelijk) geschikte verblijfplaatsen. Via gaten en spleten ter hoogte van boeidelen en langs de dakranden zijn op vele plekken potentiële verblijfplaatsen te bereiken, bijvoorbeeld tussen dakbedekking en aftimmering aan de binnenzijde, maar ook achter planken aan de buitenzijde van de schuur. De openingen zijn geschikt voor zowel kleinere soorten als voor de grotere Laatvlieger (zie afbeeldingen 2.6 t/m 2.8).

De sloop leidt mogelijk tot verstoring of vernieling van jaarrond beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen van deze soorten. Vleermuizen kunnen gedood en verwond worden tijdens de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen daarom leiden tot overtreding van artikel 3.5 lid 1 (doden of verwonden), lid 2 (opzettelijk verstoren) en lid 4 (beschadigen/vernielen van verblijfplaatsen) van de Wet natuurbescherming. Het uitvoeren van nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of vleermuizen daadwerkelijk verblijfplaatsen in de schuur hebben en zo ja, om welke soort en welke functies (zomer-, kraam- en/of paarverblijfplaats) het gaat. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door onder andere Zoogdiervereniging, NGB en GAN). Dit houdt in minimaal vijf gerichte nachtelijke inventarisaties tussen half mei en eind september, uitgevoerd door erkend deskundigen zoals genoemd in het protocol. Wanneer verblijfplaatsen worden aangetroffen dient bij de provincie Gelderland een ontheffing aangevraagd te worden. In dat geval dient ter onderbouwing van de ontheffingsaanvraag een activiteitenplan te worden opgesteld om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door het tijdig aanbieden van geschikte alternatieven, het werken buiten de kwetsbare perioden en het aanpassen van de werkwijze. Ook moet er sprake zijn van een in de Habitatrichtlijn genoemd wettelijk belang en moet alternatievenafweging plaatvinden.

In en langs het plangebied staan enkele grote bomen. Tijdens het locatiebezoek werden geen geschikte holten, scheuren of andere mogelijke verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten aangetroffen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen binnen de invloedsfeer van het plangebied is daarom uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

Boven het plangebied wordt mogelijk gefoerageerd door vleermuizen. Hier is echter geen sprake van een foerageergebied dat van essentieel belang is voor vleermuizen. Er zijn in de directe omgeving voldoende en betere mogelijkheden aanwezig. Daarnaast blijft tijdens en na de ruimtelijke ontwikkeling het plangebied geschikt als foerageergebied. Vleermuizen gebruiken de lijnvormige landschappelijke structuren om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied. De begroeiing langs de zuidelijke en noordoostelijk rand kan door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute van verblijfplaats naar foerageergebied. Echter, deze valt buiten het plangebied en dit onderzoek, omdat dit gemeenteground wordt. Daarbij zijn er voldoende lijnvormige landschappelijke structuren in de directe omgeving om de functionaliteit van het omliggende gebied voor vleermuizen te behouden. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of vaste vliegroutes voor vleermuizen.

Lichtverstoring van foeragerende vleermuizen kan zich voordoen wanneer tijdens de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van bouwlampen tussen zonsondergang en zonsopkomst. Het is van belang om lichtverstoring op foeragerende vleermuizen te voorkomen. Door een toename van verlichting raken vleermuizen gedesoriënteerd en vinden hun weg niet terug naar hun verblijfplaatsen. Vanuit de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) dient een toename van verlichting voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie. Het voorkomen van lichtverstoring kan door zowel tijdens de realisatiefase als de gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen, buiten- en binnenverlichting te voorkomen. Gebruik zo nodig afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik eventueel vleermuisvriendelijke verlichting (zogeheten 'batlampen') en plaats niet meer verlichting dan nodig. De actieve periode van vleermuizen loopt globaal van april t/m november, waarbij ze tussen zonsondergang en zonsopkomst daadwerkelijk vliegen en gevoelig zijn voor verstoring. Te allen tijde mag de verlichting niet gericht zijn op de boomkronen.

Effect

De te slopen schuur met aanbouw is geschikt als vaste rust- en voortplantingsplaats van gebouwbe-wonende vleermuizen. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om aan- of afwezigheid van zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen vast te stellen. Zijn deze aanwezig dan leiden de sloopwerkzaamheden tot overtreding van één of meer verbodsbepalingen van de Wnb en is een ontheffing van de provincie Gelderland vereist.

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op vaste vliegroutes of essentieel foerageer-gebied van vleermuizen. Voorkom vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming lichtverstoring op het niet-essentieel foerageergebied en passerende vleermuizen tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Zorg dat te allen tijde geen verlichting gericht is op boomkronen en gebouwen.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters, die vanuit de omge-ving toegang hebben tot het terrein. In de directe omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar vanuit de NDFF waarnemingen bekend van de (niet-vrijgestelde) beschermde, grondge-bonden zoogdiersoort Bunzing. Verder van het plangebied komen Bever, Das en Steenmarter voor. Daarnaast komen diverse algemene grondgebonden zoogdieren voor in de (ruime) omgeving van het plangebied, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt: Egel, Haas, Ree, Vos en algemene (spits-)muisachtigen.

De schuur en de aanbouwen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op sporen van Bunzing en Steen-marter. Alle ruimtes waren goed bereikbaar en konden goed onderzocht worden. Er zijn geen verblijfsplaatsen en/of -sporen aangetroffen, zoals nesten, prooiresten, knaagsporen of uitwerp-selen en de kale, open ruimtes zijn weinig interessant als verblijfplaats. De aanwezigheid van vaste verblijfsplaatsen van Bunzing en Steenmarter is uitgesloten. Wél kunnen de ruigtes in het plange-bied als jachtgebied fungeren; dit blijft ook na de ingreep het geval. Dit geldt eveneens voor kleine marterachtigen (zie afbeelding 2.9).

Er is geen binding van het plangebied met het leefgebied van Bever. Tevens zijn er tijdens het veld-bezoek ook geen (knaag-)sporen aangetroffen die op de aanwezigheid van Bever kunnen wijzen. De aanwezigheid van Bever in het plangebied wordt uitgesloten. Sporen die wijzen op de aanwe-zigheid van Das zijn eveneens niet aangetroffen; Das is afwezig in het plangebied.

Algemene zoogdiersoorten, zoals Veldmuis, Huisspitsmuis en Huismuis, komen vrijwel zeker in en rond het plangebied voor. De rommelige begroeiing leent zich als verblijfplaats voor deze soorten. Voor de te verwachten soorten geldt een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht voor het overtreden van verbodsbepalingen in geval van ruimtelijke ingrepen.

Effect

Het plangebied is geen wezenlijk onderdeel van leefgebied van beschermde, grondgebonden zoogdier-soorten. Hiervoor is het te cultureel, te intensief in gebruik en is de mate van menselijke verstoring te hoog. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van Bever, Bunzing, Das of Steen-marter. Dit geldt tevens voor de kleine marterachtigen.

Binnen het plangebied worden verder uitsluitend kleine, algemene zoogdiersoorten verwacht. De werk-zzaamheden kunnen op beperkte schaal tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van verblijfplaatsen, holen en gangenstelsels van muizen en insecteneters. Omdat voor de te verwachten soorten een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen

rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek is voor wat betreft grondgebonden zoogdieren niet nodig.

2.5 Overige soorten

Uit de NDFF-gegevens blijkt de aanwezigheid van Grote vos en Kleine ijsvogelvlinder op afstand van het plangebied. Het plangebied zelf voldoet echter niet aan de eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. Hoewel oppervlaktewater aanwezig is, voldoet de vijver niet aan de zeer specifieke voorwaarden die beschermde soorten amfibieën en vissen stellen aan hun leefgebied. Er is geen binding via water met de Fliert die op korte afstand langs het plangebied stroomt. De aanwezigheid van deze soorten uitgesloten wegens de cultureelrijke inrichting, de hoge mate van verstoring of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt (zie afbeelding 2.10). Beschermde soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied en het onderzoeksgebied voldoet aan geen van de voorwaarden. Het is daarom uitgesloten dat dergelijke soorten hier voorkomen.

De begroeide terreindelen zijn geschikt voor amfibieën op doortrek en als landhabitat voor Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander. Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander zijn algemene soorten waarvoor een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen geldt. Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde soorten reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden sluiten we uit.

Zoals voor alle soorten, beschermd of niet, geldt ook hier de algemene zorgplicht.

Effect

Negatieve effecten op beschermde, niet-vrijgestelde reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden zijn uitgesloten. Er is geen nader onderzoek naar deze soortgroepen nodig.

2.6 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Afb. 2.1 en 2.2 - Overzicht tuin op perceel met voorbeeld van verschillende tuinplanten, struiken en bomen. Naast de tuinplanten komen wilde planten als Paardebloem, Smalle weegbree, Straatgras en Kweek voor.

Afb. 2.3 en 2.4 - Huismus kan via de dakgoot onder de dakbedekking komen. Hieronder is echter geen geschikte nestgelegenheid doordat het dak niet afgetimmerd is.

Afb. 2.5 - Algemene broedvogels kunnen in de opgaande begroeiing nestelen.

Afb. 2.6 - De donkere zolder kan door de Gewone grootoorvleermuis als jachtgebied worden gebruikt.

Afb. 2.7 en 2.8 - Achter de boeiboorden, losse planken en andere kleine ruimtes kunnen vleermuizen hun vaste verblijfplaatsen hebben.

Afb. 2.9 - Rommelige hoekjes kunnen dienen als jachtgebied voor kleine marterachtigen. Er zijn hiervoor geen aanwijzingen gevonden.

Afb. 2.10 - De aangelegde vijver is mogelijk een biotoop voor algemene amfibiesoorten.

3

GEBIEDSBESCHERMING

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op minimaal 1,5 kilometer in oostelijke richting (zie afbeelding 3.1). Gezien de aard en schaal van het project en het ontbreken van binding met het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten op aangewezen soorten en habitattypen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied uitgesloten, met mogelijke uitzondering van externe effecten door stikstof tijdens de realisatiefase en toekomstige gebruiksfase.

De kortste afstand tot stikstofgevoelige habitattypen bedraagt ongeveer 1,75 kilometer (zie afbeelding 3.2). Dit betreft het stikstofgevoelige habitatype 'Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied' (Lg11). De voorgenomen activiteiten leiden mogelijk tot een toename van stikstofemissie zowel in de realisatiefase als tijdens het nieuwe gebruik van het plangebied. Door de realisatiefase is door de inzet van machines en aan- en afvoer van materialen een tijdelijke toename van stikstofdepositie in het plangebied. In de gebruiksfase kan er mogelijk een toename optreden door de toenemende verkeersbewegingen van bewoners en door de stikstofuitstoot van de woning. De kans op significante effecten op stikstofgevoelige habitattypen en-soorten is gezien de afstand tot de stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat de voorgenomen activiteiten en het nieuwe gebruik leiden tot significante effecten op doelstellingen van stikstofgevoelige habitattypen en - soorten. Met behulp van de online rekentool AERIUS Calculator (versie 2023) kan berekend worden of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van een toename in stikstofdepositie (ofwel $< 0,00$ mol/hectare/jaar) is geen vergunning nodig. Is er wel sprake van een toename op stikstofgevoelige habitattypen, dan geldt er een vergunningsplicht.

Effect

Gezien de aard van de ontwikkelingen en het ontbreken van verbinding met Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten op aangewezen soorten en habitattypen van Natura 2000-gebied uitgesloten. Verdiepende toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden is niet aan de orde, met uitzondering van een mogelijke toename van de stikstofemissie. Voer ter bevestiging een stikstofberekening uit om te bepalen of er sprake is van een meetbare toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden gebieden en of vervolgstappen, zoals aanvullende toetsing en/of een vergunningaanvraag, aan de orde zijn.

3.2 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

De onderzoekslocatie ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone, in deelgebied 141 - Apeldoorn-Twello. Het ligt daarmee buiten de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk. De Fliert is het dichtstbijzijnde GNN-gebied en ligt aan de noordoostzijde van het plangebied (zie afbeelding 3.3).

In het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone is het ruimtelijke beleid gericht op behoud en ontwikkeling van kernkwaliteiten (zie afbeelding 3.4). Dit zijn natuurwaarden, de potentiële waarden en omgevingscondities. Binnen het GNN vinden in principe geen nieuwe initiatieven plaats, behalve ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor geen alternatieven zijn. In de GO is er ruimte voor economische ontwikkeling zolang dit gepaard gaat met een wezenlijke versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Wanneer negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden, worden ontwikkelingen getoetst aan het 'nee, tenzij' principe. Indien voorgenomen werkzaamheden significant negatieve gevolgen hebben voor de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het deelgebied kunnen deze alleen plaatsvinden indien de nadelige gevolgen worden gemitigeerd en de resterende schade gecompenseerd. Voor GNN geldt bij kleinschalige projecten geen externe werking.

De voorgenomen in greep en het toekomstig gebruik is afgewogen tegen de doelstellingen van het gebied. De kernkwaliteiten van deelgebied 141 – Apeldoorn-Twello die van toepassing zijn op dit plangebied, betreffen:

- Overgangsgebied tussen de Veluwe en de IJsselvallei met alle gradiënten en kwelzones die daarbij horen, overwegend het lage deel;
- Ecologische verbinding Fliert: Woudhuis - IJssel;
- Cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen;
- Kleinschalig landschap met veel opgaande landschapselementen en kleinere natuurontwikkelingsgebieden;
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir.

De ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone die van toepassing zijn op dit plangebied, betreffen:

- Ontwikkeling ecologische verbinding Fliert: Woudhuis - IJssel (Dorperwaarden, Wilperwaarden): singels, graslanden, plasdrasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap;
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën;
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen.

Door de sloop van de schuur en het bouwen van een nieuwe woning op dezelfde locatie worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van GO niet aangetast. Er kan een positief effect worden bereikt door de volgende maatregelen te nemen:

- Laat het plangebied zoveel mogelijk onverhard: neerslag kan zodoende blijven infiltreren in de bodem en bijdrage aan de abiotiek van het gebied en aan de kwelzone van de IJsselvallei;
- Richt het gebied zo in dat het geschikt wordt gemaakt voor reptielen en amfibieën die mogelijk vanuit de Fliert naar het plangebied trekken, door schuil- en overwinteringsmogelijkheden te creëren. Het laten liggen van blad, takken en boomstronken en het creëren van

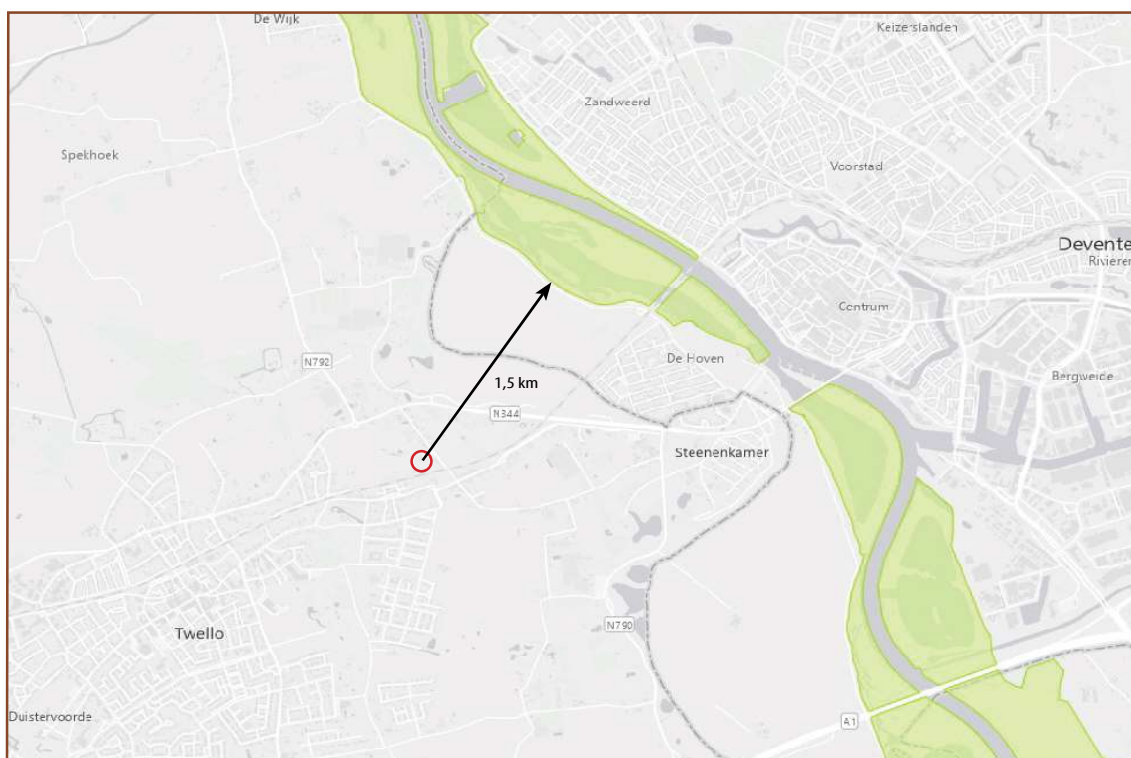
overhoekjes draagt hieraan bij. Hiermee wordt het leefgebied voor reptielen en amfibieën vergroot;

- Richt het plangebied traditioneel in: plant het terrein in met een beuken- of meidoornhaag, de aanleg van boomgaard (of aanplant van vruchtbomen) en houtsingel met inheemse soorten draagt bij aan de ontwikkeling van cultuurhistorische patronen en beheersvormen, alsmede de ontwikkeling van kleinschalig landschap met opgaande elementen.

Momenteel bestaat het plangebied uit een aangelegde tuin met daarop een schuur en verschillende aanbouwen en is het gebied weinig natuurlijk. Het voornemen is om het plangebied in te richten met inheemse bomen, struiken en planten. Niet-inheemse soorten worden zoveel mogelijk vervangen. Daarbij hoort tevens een kruidenrijk grasland in plaats van een soortenarm gazon. Opdrachtgever tracht door het ecologische inrichtingsplan een grotere biodiversiteit te creëren op zijn terrein. Het perceel wordt landschappelijk ingepast.

Effect

De ontwikkelingen leiden niet tot (externe) negatieve effecten op de kernkwaliteiten en doelstellingen van het GNN & GO. Het uitvoeren van een 'Nee, tenzij'-toets is niet aan de orde.

Afb. 3.1 - De (globale) ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (lichtgroen). Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied worden door de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de ligging van het plangebied niet verwacht. Bron: <https://geocontent.rvo.nl/Natura2000>

Afb. 3.2 - De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van stikstofgevoelige habitattypen. De kortste afstand is ca. 1,75 km en betreft het stikstofgevoelige habitattype 'Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied' (Lg11). Bron: AERIUS Monitor.

Afb. 3.3 - De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het GNN (donkergroen) en GO (lichtgroen). Het plangebied is geen onderdeel van het GNN, maar ligt wél in GO. Bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

ALGEMEEN	Nr.	141
	Gebiedsnaam	Apeldoorn - Twello
KERNKWALITEITEN	natuur en landschap	• Overgangsgebied tussen de Veluwe en de IJsselvallei met alle gradienten en kwelzones die daarbij horen, overwegend het lage deel • onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe • ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de weteringen en het Apeldoorns Kanaal • ecologische verbinding Fliert: Woudhuis - IJssel • de ecologische verbindingen brengen samenhang in de verspreide natuurelementen, kleine en grote landgoederen en ondersteunen de Groene Mal • Parel Noordijk: landgoedbos op relatief rijke bodem op de overgang van zand naar klei • ook op andere landgoederen en buitenplaatsen rijke, vochtige bossen • leefgebied das • leefgebied kamsalamander • groene wiggen in de stad en Groene Mal • cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen • landgoederen, o.m. Woudhuis, met natte bosjes • kleinschalig landschap met veel opgaande landschapselementen en kleinere natuurontwikkelings-gebieden (bijv. Kraaigraaf) • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
	aardkundige waarden	• Stroomrug Terwolde
	waardevol open gebied of verkaveling	• +
	parel	• *
	natte landnatuur	• ja
ONTWIKKELINGSDOELEN	natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)	• ontwikkeling ecologische verbinding Fliert: Woudhuis - IJssel (Dorperwaarden, Wilperwaarden): singels, graslanden, plasdrasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap • ontwikkeling verbindingen tussen cultuurgronden IJsseldal en Veluwe en vermindering barrièrewerking A50 en N344 • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën • ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen • ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrake) graslanden
	natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone	• ontwikkeling ecologische verbinding Fliert: Woudhuis - IJssel (Dorperwaarden, Wilperwaarden): singels, graslanden, plasdrasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap • ontwikkeling verbindingen tussen cultuurgronden IJsseldal en Veluwe en vermindering barrièrewerking A50 en N344 • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën • ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen • ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrake) graslanden
	ecologische verbindingen met evz-model	• Fliert: (Veluwe - IJsselvallei): kamsalamander, winde Grote Wetering (Beekbergerwoud - IJssel): • kamsalamander, winde

Afb. 3.4 - Overzicht kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen deelgebied 141 - Apeldoorn-Twello.

4

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbeveling
Flora - beschermde soorten	nee	geen	geen
Vogels - jaarrond beschermde nesten	nee	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
Vleermuizen - verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
Vleermuizen - vliegroute/foerageergebied	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	nee	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	nee	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	nee	geen	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbeveling
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	nee	geen	geen
Natura 2000 - stikstof	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
GNN	nabij	geen	geen
GO	ja	geen	zie bij 4.2

4.2 Aanbevelingen

Vogels - algemene broedvogels

- Voer mogelijk versturende werkzaamheden uit buiten het broedseizoen of neem voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen om vestiging van broedgevallen binnen verstoringsgevoelige delen van het plangebied te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door beplanting sterk terug te snoeien of te rooien vóór half maart. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Bij start van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen is een broedvogelcheck door een erkend deskundige noodzakelijk om aanwezigheid van broedgevallen te onderzoeken. Indien nodig worden werkzaamheden uitgesteld totdat eventuele nesten verlaten zijn.

Vleermuizen - verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied

- De schuur met aanbouw is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, zoals Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk het gebouw gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats;
- Het onderzoek bestaat uit drie nachtelijke inventarisaties in de periode 15 mei - 15 juli en twee à drie nachtelijke inventarisaties in de periode 15 augustus – 30 september en onder de juiste omstandigheden. Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2022;

- Wanneer vleermuizen aanwezig zijn, dient er ontheffing te worden aangevraagd en een activiteitenplan te worden opgesteld;
- Het is noodzakelijk om negatieve effecten op mogelijke foerageergebieden en vliegroutes via de begroeiing rondom het plangebied zoveel mogelijk te voorkomen. Voorkom lichtverstoring in de actieve periode van vleermuizen. De actieve periode van vleermuizen loopt globaal van april t/m november, waarbij ze tussen zonsondergang en zonsopkomst daadwerkelijk vliegen en gevoelig zijn voor verstoring. Onnodige lichtverstoring op het mogelijke foerageergebied en de vliegroutes van vleermuizen dient voorkomen te worden volgens de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit kan door tijdens de aanleg- en gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen, buitenverlichting en straatverlichting naar boven te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig.

T.a.v. zorgplicht en calamiteiten:

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht'. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Gebiedsbescherming

- Gezien de aard van de ontwikkelingen en het ontbreken van verbinding met Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten op habitatsoorten niet aan de orde. Nadere toetsing naar effecten op aangewezen doelsoorten van Natura 2000-gebied is niet aan de orde, met uitzondering van een stikstofberekening voor de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase;
- Het voornemen kan mogelijk leiden tot een toename van de stikstofuitstoot en mogelijk negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen. Voer voor de aanleg- en toekomstige gebruiksfase een berekening uit in online rekenprogramma AERIUS Calculator. Als er geen toename is, dan zijn negatieve effecten uitgesloten. Is er wél een toename op stikstofgevoelige habitattypen en doelsoorten, dan is verdiepende toetsing en vergunningaanvraag noodzakelijk;
- De locatie is onderdeel van de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het voornemen zal niet leiden tot aantasting van kernkwaliteiten of doelstellingen van GNN of GO. Een positief effect kan worden bereikt wanneer aan de adviezen uit paragraaf 3.2 met betrekking tot het inrichtingsplan wordt voldaan. Een 'nee, tenzij'-toets is niet aan de orde.

Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met Natura 2000-gebieden. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied, zoals een toename van stikstofemissie en -depositie met mogelijke gevolgen voor stikstofgevoelige habitat-typen. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.